

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	141-25/292423
Otsuse kuupäev	09.07.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Dynell GmbH vaidlustus Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam riigihankes „Reisijatesildade külge kinnitatavate õhusõidukite maatoiteseadmete ost“ (viitenumber 292423) OÜ ElectroAir ja Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS-i pakkumuste vastavaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Dynell GmbH, esindajad Gunnar Korb, Markus Hones, Michael Brandstötter Hankija, Aktsiaselts Tallinna Lennujaam, esindaja Riivo Tuvike Kolmas isik, OÜ ElectroAir, esindaja Aleksei Snitsarenko Kolmas isik, Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS, esindaja Vitaly Dyukov
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p 4 ja § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta Dynell GmbH vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Dynell GmbH vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 20.03.2025 avaldas Aktsiaselts Tallinna Lennujaam (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Reisijatesildade külge kinnitatavate õhusõidukite maatoiteseadmete ost“ (viitenumber 292423) (edaspidi Riigihange) hanketeate.

¹ Riigihangete seadus

2. 09.06.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Dynell GmbH (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija 30.05.2025 otsustele tunnistada vastavaks OÜ ElectroAir ja Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS pakkumused põhjendusel, et pole tõendatud vastavus „Tehnilise kirjelduse“ (edaspidi TK) p-ile 3.7.

3. Vaidlustuskomisjon teatas 13.06.2025 kirjaga nr 12.2-10/141 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 18.06.2025 ja neile vastamiseks 25.06.2025.

Vaidlustuskomisjoni poolt määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Vaidlustaja, teiseks tähtpäevaks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

4. Vaidlustaja, **Dynell GmbH**, põhjendab taotlusi järgmiselt.

4.1. Vaidlustaja küsis Hankijalt kuidas tuleks esitada nõutav tõhusus ja vastati, et see tuleks esitada kas arvuliselt või graafiliselt erinevate koormuspunktidega.

Vaidlustaja leiab, et nõutud tõhususe kriteeriumide täitmine ei ole täpne ja arusaadav.

4.2. 90 kW võimsusega ja umbes 95% efektiivsusega 3-faasilise süsteemi efektiivsuse mõõtmiseks suure täpsusega on vaja täpset mõõtetehnoloogiat nii sisend- kui ka väljundpoolel.

Kõige olulisema mõõteseadmete seadistuse saab kokku võtta järgmiselt:

i. Võimsusanalüsaator

Oluline on kvaliteetne 3-faasiline võimsusanalüsaator, millel on järgmised nõuded:

- täpsus parem kui $\pm 0,1\%$ (ideaaljuhul või parem)
- pinged, voolu, aktiivvõimsuse, reaktiivvõimsuse, näitvõimsuse ja faasinurga samaaegne mõõtmine
- suur diskreetimissagedus ($nt > 500$ kS/s)
- sünkroonse mõõtmise tugi (sisend/väljund samaaegselt)

Näited: Yokogawa WT5000, HIOKI PW8001, ZES Zimmer LMG670

Vaidlustaja mõõtmisseadistuse jaoks oleme kasutanud Yokogawa WT5000.

ii. Voolutrafod (vooluandurid)

- täpsed voolutrafod, millel on kõrge lineaarsus ja madal faasinihe
- tüübid: täppisvooluklambrid (nt nullvoo või fluxgate andurid), Sundid (madalate voolude jaoks)

Vaidlustaja mõõtmisseadistuse jaoks oleme kasutanud LEM IN 1000-S.

iii. Sisendvool

Lisaks tuleb deklareeritud efektiivsusmäärade nõuetekohaseks hindamiseks ja kontrollimiseks esitada järgmine teave:

The power league.

- kasutegur (%)
- sisendpinge 50 Hz
- sisendvool 50 Hz

Passiivsete alaldite kasutamisel on sisendvool tavaliselt oluliselt suurem. Sellisel juhul võib

see kaasa tuua ka „Õhusõidukite maapealse toiteploki tehnilise kirjelduse" p-is 2 sätestatud nõude täitmise, st olemasoleva 160 A toiteallika kasutamise, eriti pinge 3x400V -10% korral.

Riigihanke ausdokumentides ei nõutud mingeid jõudlusandmeid (nagu võimsustegur, voolu moonutus (moonutustegur) Ithd jne), mis oleksid selles kontekstis korrektseks hindamiseks samuti vajalikud.

iv. Pooljuhtide tehnoloogia

Standardsete IGBT pooljuhtide kasutamisel on kõrge efektiivsus ($\geq 95\%$) saavutatav. Seetõttu kasutab Vaidlustaja ränikarbiidist (SiC) MosFet-transistore.

5. Hankija, Aktsiaselts Tallinna Lennujaam, vaidleb vaidlustusele vastu.

5.1. Vaidlustus tuleks jätta läbi vaatamata, kuna vaidlustus on esitatud puudustega ning esitatud vaidlustusest tuleneb, et Vaidlustaja soovib vaidlustada Riigihanke alusdokumente (tõhususe kriteeriumite täitmise osas), mida aga ei ole võimalik praeguses etapis enam teha.

5.2. Hankija ei nõustu Vaidlustaja seisukohaga, et Hankija otsus on ebapiisav. Hankija on teinud vaidlustatud otsused lähtudes Riigihanke alusdokumentides sätestatust ning kooskõlas RHS-iga.

5.2.1. Vaidlusaluseks punktiks on TK p 3.7, mis sätestab - *Efektiivsus koefitsient mitte vähem kui 95% maksimaalsel koormusel.*

Riigihanke alusdokumentide kohaselt pidid pakkujad oma pakkumuse koosseisus esitama reisijate silla alla kinnituva vooluallika (GPU) tehnilise kirjelduse, mis võimaldab Hankijal kontrollida pakutavate GPU-de vastavust TK-le.

Vaidlustaja esitas Hankijale küsimuse - *How should the efficiency of the equipment offered be presented so that you can compare the documents submitted on the basis of real data? (Kuidas tuleks esitatud seadmete tõhusust esitada, et saaksite esitatud dokumente võrrelda tegelike andmete alusel?)* Hankija vastas küsimusele järgmiselt - *The provider shall submit a detailed specification of the equipment in the bid, which includes information in accordance with all the requirements listed in points 2, 3, 4, and 5 of the technical description. The value required in point 3.7 may be presented either numerically or as a graph that illustrates the coefficient under different loads. The provider must submit accurate data regarding the product that reflects reality. (Pakkuja peab esitama pakkumuses seadmete üksikasjaliku spetsifikatsiooni, mis sisaldab teavet vastavalt tehnilise kirjelduse punktides 2, 3, 4 ja 5 esitatud nõuetele. Punktis 3.7 nõutud väärtust võib esitada kas arvuliselt või graafikuna, mis illustreerib koefitsienti erinevate koormuste korral. Pakkuja peab esitama täpsed ja tegelikkust kajastavad andmed toote kohta.).*

Enne pakkumuste esitamist rohkem küsimusi pakkumuse koosseisus esitatava tehnilise kirjelduse osas ei esitatud, samuti ei esitanud täpsustavaid küsimusi Vaidlustaja, kes nüüd väidab, et tõhususe kriteeriumite täitmine ei ole arusaadav.

Seega arvestades Riigihanke alusdokumentides toodut ja Hankija vastust Vaidlustaja poolt esitatud küsimusele võis pakkuja pakkumuse koosseisus esitada andmed TK p 3.7. osas kas arvuliselt või graafikuna, Hankija jaoks olid mõlemad variandid piisavad.

5.2.2. OÜ ElectroAir esitas oma pakkumuse koosseisus tehnilise kirjelduse, mille alusel Hankija teostas pakutavate seadmete osas vastavuse kontrolli, seejuures kontrollis Hankija ka pakutavate seadmete vastavust TK p-ile 3.7.

OÜ ElectroAir esitas pakkumuses dokumendi 3_1_Technical Proposal for EAC-90PBB.pdf, milles on toodud TK p-i 3.7. vastavuse kontrolliks andmed arvuliselt. Seega on OÜ ElectroAir esitanud Hankija poolt nõutud andmed ja Hankija on esitanud andmete alusel teostanud sisulise kontrolli ning leidnud, et pakkumus TK-s toodud nõuetele.

5.2.3. Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS esitas oma pakkumuses tehnilise kirjelduse, mille alusel Hankija teostas pakutavate seadmete osas vastavuse kontrolli, seejuures kontrollis Hankija ka pakutavate seadmete vastavust TK p-ile 3.7.

Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS esitas dokumendi 3_1_FCA-90(120)HC_USER_MANUAL_B240905.pdf, milles on toodud TK p 3.7. vastavuse kontrolliks andmed arvuliselt. Seega on Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS esitanud Hankija poolt nõutud andmed ja Hankija on esitanud andmete alusel teostanud sisulise kontrolli ning leidnud, et pakkumus vastab TK-s toodud nõuetele.

6. Kolmas isik, **OÜ ElectroAir**, vaidleb vaidlustusele vastu.

Kolmanda isiku pakkumus vastab TK p-ile 3.7. Vastav informatsioon on toodud pakkumuses esitatud dokumendi «3_1_Technical Proposal for EAC-90PBB.pdf» lk-l 8.

12.06.2025 edastas Kolmas isik lisaandmed efektiivsusväärtuse kohta, mis vastavad TK-le ja Kolmanda isiku pakkumuses toodud numbrilisele väärtusele (tegemist on konfidentsiaalsete tehniliste andmetega).

7. Kolmas isik, **Tallinna Elektrotehnika Tehas "Estel" AS**, vaidleb vaidlustusele vastu.

7.1. Kolmanda isiku pakutud seade vastab täielikult TK p-is 3.7. toodud nõudele. See on kinnitatud kasutusjuhendis „FCA-90(120)HC_USER_MANUAL_B240905.pdf“, kus on märgitud “*Overall efficiency at nominal condition, %: ≥ 95* ” (vt jaotist 3.1 “Technical Specifications”)

Kolmanda isiku katsestend võimaldab mõõta peaaegu kõiki vajalikke tehnilisi parameetreid.

Lisaks omab Kolmas isik sõltumatu labori poolt väljastatud kvaliteedisertifikaadi, mis kinnitab pakutud seadmete vastavust lennundusstandarditele.

7.2. Kuna TK p 3.7. nõue puudutas ainult nominaalkoormust, esitas Kolmas isik vastava tõhususe väärtuse otse tehnilises tabelis.

Hankija vastuses Dynell GmbH küsimusele oli selgelt märgitud järgmist: “*The value required in point 3.7 may be presented either numerically or as a graph...*” Seega ei olnud graafiline kujutus kohustuslik.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Hankijaga, et esineb alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks. Vaidlustuskomisjon võttis menetlusse Vaidlustaja vaidlustuse kaasatud Kolmandate isikute pakkumuste vastavaks tunnistamise otsustele põhjendusel, et Hankija pole õigesti kontrollinud nende pakkumuste vastavust TK p-is 3.7. toodud nõudele.

9. Hankija soovib osta reisijate silla alla kinnituvaid vooluallikaid.

TK p-i 3.7. kohaselt on nõutud järgmist - efektiivsus koefitsient mitte vähem kui 95% maksimaalsel koormusel.

08.04.2025 on Hankijale esitatud järgmine küsimus²:

„[---]How should the efficiency of the equipment offered be presented so that you can compare the documents submitted on the basis of real data?“

Hankija on sellele 10.04.2025 vastanud järgmiselt: *„The provider shall submit a detailed specification of the equipment in the bid, which includes information in accordance with all the requirements listed in points 2, 3, 4, and 5 of the technical description. The value required in point 3.7 may be presented either numerically or as a graph that illustrates the coefficient under different loads. The provider must submit accurate data regarding the product that reflects reality“.*

Seega TK p 3.7. nõude täitmiseks pidi pakkuja pakkumuses esitama kas arvulise näitaja või graafiku.

Vaidlustajale, kes ise Hankijale 08.04.2025 selle küsimuse esitas, pidi olema üheselt selge see, kuidas Hankija TK p-i 3.7. vastavust kontrollib. Kui Vaidlustaja ei nõustunud sellega, et Hankija kontrollib TK p 3.7. vastavust kas arvulise näitaja või graafiku alusel ja leidis, et selle efektiivsus koefitsiendi tuvastamine peab toimuma teisti (selleks on vaja veel teatud näitajaid) oleks tulnud TK p 3.7. tähtaegselt vaidlustada põhjendusel, et Hankija ei ole näinud ette seda, kuidas õigesti efektiivsus kindlaks tehakse.

Vaidlustuskomisjonil puudub alus heita Hankijale ette seda, et ta nägi ette TK p-i 3.7. vastavuse kontrollimise kas arvuliste andmete või graafiliste andmete alusel.

10. TK p-is 3.7. sätestatud efektiivsuse koefitsienti saab kontrollida (ehk määrata või mõõta) mitmel viisil, sõltuvalt olukorrast ja sellest, kas tegemist on uue seadme testimise või juba töös oleva vooluallikaga lennujaamas:

- 1) tootja dokumentatsioonist (tehnoandmed) - kasutusjuhend, andmeleht, sertifikaadid;
- 2) lennujaama tehnohooldus või maa-teeninduse osakond - kontrollivad seadme logisid või andureid, mõõdavad sisend- ja väljundvõimsusi spetsiaalsete seadmetega (nt voolumõõturid, energiameedrid);
- 3) testimine laboris või hoolduses - spetsiaalsetes katse- või hoolduskeskustes;
- 4) sisseehitatud monitooring - paljudel kaasaegsetel vooluallikatel on:
 - sisseehitatud ekraanid, mis näitavad reaalses võimsusi ja efektiivsust;

² Sõnumi ID: 952 227

- andmelogi, mida saab hiljem analüüsida;
- 5) auditid ja kontrollmõõtmised (nt IATA, ISO standardite alusel) - kui lennujaam järgib teatud keskkonna- või efektiivsuse sertifikaate (nt ISO 50001), tehakse regulaarseid mõõtmisi, millede tulemused salvestatakse ja võrreldakse standardväärtustega

Vaidlustaja on välja toonud selle, kuidas tema näeb vooluallika efektiivsuse mõõtmist, kuid Vaidlustaja pole selgitanud seda, mille vastu on Hankija eksinud, kui ta on TK p-i 3.7. vastavuse teinud kindlaks Kolmandate isikute pakkumustes toodud arvulise näitaja alusel (tootja andmete alusel) ja kuidas oleks olnud antud olukorras õige Hankija käitumine.

Samuti pole Vaidlustaja millegagi tõendanud, et Kolmandate isikute poolt pakkumustes TK p-i 3.7. vastavuse tõendamiseks esitatud arvandmetes on alust kahelda. Asjaolu, et pole läbi viidud just selliseid mõõtmisi, nagu Vaidlustaja on kirjeldanud, ei tähenda, et Kolmandate isikute pakkumuses esitatud arvulised näitajad oleksid valed.

Vaidlustuskomisjon ei saa üksnes Vaidlustaja kahtluste alusel asuda seisukohal, et Kolmandate isikute pakkumused ei vasta TK p-ile 3.7.

11. Eeltoodust lähtuvalt jääb rahuldamata Vaidlustaja taotlus tunnistada kehtetuks Hankija otsused Kolmandate isikute pakkumuste vastavaks tunnistamise kohta.

12. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3 ja 8.

Hankija ei ole kulude välja mõistmist taotlenud.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

Kolmandad isikud pole kulude välja mõistmist taotlenud - Kolmandaid isikuid on vaidlustusmenetluses esindanud seaduslikud esindajad (juhatuse liikmed).

Kolmas isik OÜ ElectroAir on teavitanud, et *käesoleva vaidluse lahendamisel konsulteerib kolmas isik lepingulise äriteenuste osutajaga Ellex Raidla Advokaadibüroo OÜ-ga (10344152) teenuse hinnaga 295 eurot/tund. Lõplik arve koostatakse lepingus sätestatud tähtajaks ja pärast vaidluse lahendamist ning saadetakse vaidlustajale kulude kandmiseks.*

Vaidlustusmenetluses kulude välja mõistmist reguleerivad RHS §-id 198 ja 199. OÜ ElectroAir esitatud dokumentidest ei nähtu, et tal oleks vaidlustusmenetluses olnud lepinguline esindaja - välja mõistetakse lepingulise esindaja kulud ja nende kulude välja mõistmise taotlus oleks tulnud esitada vastavalt RHS §-le 199.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ulvi Reimets